

KNIHOVNA NA ZÁMKU JINDŘICHŮV HRADEC*

Petr Mašek (Praha)

The Library at Jindřichův Hradec Castle

Abstract: The library of the Counts Czernin of Chudenitz at the castle in Jindřichův Hradec was created as an addition to the local archives. An important part of the library collection comes from the estate of Eugen Karl Count Czernin (1796–1868) and a different part of this collection originates from another library of the family, namely from the castle of St Petersburg. A number of the books originally came from other later dispersed collections, both domestic and foreign, e. g. from the library of Prosper, Prince of Sinzendorf (1751–1822), Georg Andreas Will (1727–1798) and Ferdinand Hoffmann of Grünbüchel (1631–1664). The library of approximately 1,200 volumes remained part of the Jindřichův Hradec archives even after the confiscation in 1945. As already mentioned, the library administrators tried to gather as large a collection of Bohemian literature as possible and to a large extent succeeded. In addition to the richly represented earlier Bohemian historical or topographical literature, the collection contains at least eight 16th–18th-century printed books that can be described as quite unique.

Keywords: historical book collections – castle libraries – *Bohemica* – Czernin of Chudenitz

Zámek v Jindřichově Hradci získal sňatkem s Marií Josefou hraběnkou Slavatovou z Chlumu a Košumberka (1667–1708) Heřman Jakub hrabě Czernin z Chudenitz (1659–1710).¹ Hlavní rodová knihovna Czerninů vznikala v jejich pražském paláci.² V Jindřichově Hradci se postupně shromažďovaly knihy v rámci rodového archivu. Z původní knihovny hrabat Slavatů se zde zachoval pouze jediný svazek s podpisem Jana Jiřího Jáchyma (1638–1689). Knihy byly postupně označovány razítky, např. heraldickým razítkem s textem „GRAF CZERNIN’SCHES ARCHIV SIGIL“, později razítky s texty „ARCHIV JEHO EXCELENCE HRABĚTE ČERNÍNA V JINDŘICHOVĚ HRADCI“, „ARCHIV HRABĚTE ČERNÍNA V JINDŘICHOVĚ HRADCI“, razítkem s erbem růže a textem „ČERNINSKÝ ARCHIV V JINDŘ. HRADCI“, nejčastěji pak novodobým exlibris s erby pánů z Hradce, Slavatů a Czerninů, s textem „Ex libris Černinský archiv Jindřichův Hradec“ s heraldickým štítkem „ARCHIV“ s dopsanými signaturami na předních deskách knih. Poslední jmenované exlibris bylo do knih vlepáno v roce 1937³ a tato exlibris byla vlepována do knih ohleduplně, tak aby nepřekrývala starší provenience. Důležitá část knihovní sbírky pochází z majetku Eugena Karla hraběte Czernina (1796–1868) a je označena

heraldickým razítkem s textem „GR. E. CZERNIN’SCHES BIBLIOTHEK“, které se nachází také v zámeckých knihovnách v Krásném Dvoře⁴ i v Lázni u Chudenic. Zdá se, že pro účely jindřichohradecké knihovny byly z jeho sbírky vybírány především knihy bohemikálního charakteru, topografické popisy některých evropských zemí a numismatika. Hrabě Eugen nakupoval knihy ze starších rozptýlených knihoven, např. z knihovny Ambrosia hraběte Virmonda. Jde o rod žijící v Německu, Uhrách a Sedmíhradsku, který byl v roce 1621 povýšen do stavu svobodných pánů a v roce 1664 do hraběcího stavu.⁵ Jméno Ambrosius bylo v rodu velmi oblíbené. Několik tisků 16. a 17. století získal hrabě Eugen z knihovny Prospera knížete ze Sinzendorfu (1751–1822), který byl známý svým vzděláním a vědeckými zájmy a shromáždil rozsáhlou knihovnu.⁶ V roce 1803 byl povýšen do knížecího stavu, ale neměl potomstvo a jím vymřela rodová linie Erstbrunn. Další výskyt knih s jeho heraldickým supralibros je např. v zámeckých knihovnách Kynžvart či Miroslav. Z významné knihovny pochází také dílo o korunovaci římských císařů. Je ozdobeno exlibris historika a filozofa Georga Andrease Willa (1727–1798),⁷ který shromáždil knihovnu s 15 000 svazky, jejíž katalog publikoval. Knihovnu později převzalo město Norimberk.

¹ Genealogické informace o rodu Czerninů a jejich příbuzných jsou převzaty z různých ročníků „Gothajského almanachu“ a z Almanachu českých šlechtických rodů 1996–2017.

² PALÍČKOVÁ – ADAMAITIS 2019.

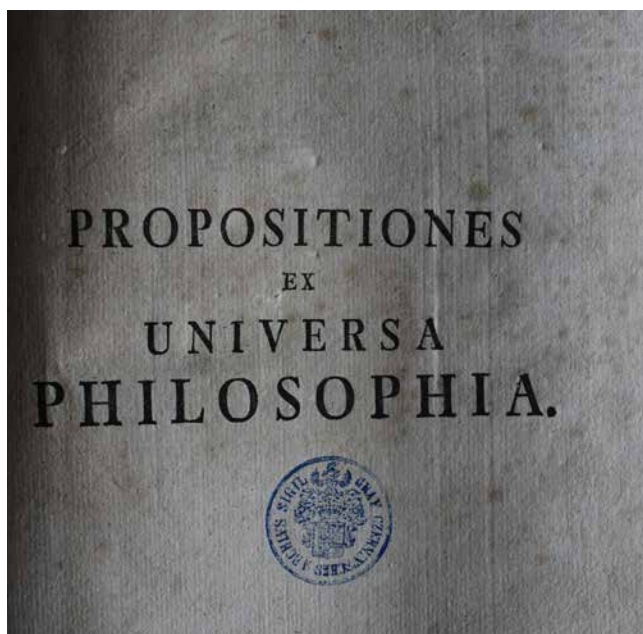
³ Informaci poskytl PhDr. Pavel Holub, Ph.D., vedoucí jindřichohradeckého oddělení Státního oblastního archivu v Třeboni, kterému touto cestou děkuji za umožnění průzkumu této knihovny i cenné rady. Zároveň děkuji za pomoc při průzkumu fondu kolegyním z Národní knihovny, Tereze Paličkové a Veronice Rákocyc, a kolegyni z NM Barboře Nebeské.

⁴ MAŠEK 2003 s. 239–255.

⁵ STAMMBUCH Bd. IV., 1866, s. 128.

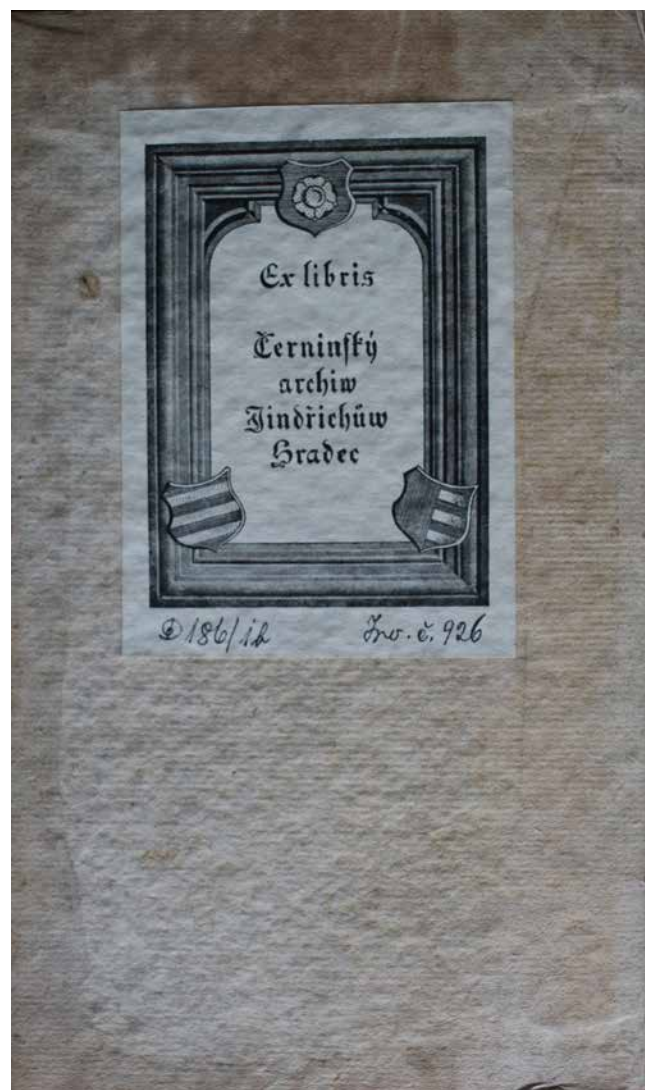
⁶ WURZBACH 1877, s. 22.

⁷ KILLY – VIERHAUS 1999 Bd. 10, s. 509.

Obr. 1. Razítko jindřichohradeckého archivu.

Zmíněná kniha se ovšem dostala do majetku malíře a rytce Georga Christopa Wildera (1797–1855)⁸ a od něj k hraběti Eugenovi. Dále se v Eugenově knihovně setkáme také s heraldickým exlibris Johanna Wilhelma hraběte z Wurmbbrandtu a Stuppachu (1670–1750),⁹ s exlibris knížat Lichnowských z Hradce nad Moravicí či vpiskem Rudolfa knížete Kinského (1802–1836).¹⁰ Dalším velkým zdrojem pro jindřichohradeckou knihovnu byla knihovna zámku Petrohrad.¹¹ Tyto knihy jsou označeny černinským heraldickým exlibris a textem „SCHLOSS PETERSBURG“. Z této knihovny byla také vybírána bohemika, případně též ilustrované publikace 18. a 19. století. Do knihovny se dostala také odborná díla o lesnictví, dřevinách i zvěři, která byla dle razítek i vpisků v majetku rodiny Wachtelů, jejíž příslušníci v 19. století po čtyři generace vykonávali funkci správců jindřichohradeckých lesů.¹² Ojedinele se setkáme s knihou z kanceláře severočeského černinského panství Milčevce. Knihy s osobními proveniencemi Czerninů jsou výjimečné, nalezneme zde pouze knihu modliteb, která patřila Marii Terezií hraběnce ze Schönborn-Heusenstammu (1758–1838), která se stala manželkou Jana Rudolfa hraběte Czernina (1757–1845), nebo knihu, kterou od své matky Marie Terezie rozené hraběnky Orsiny-Rosenberg (1798–1866) obdržel její syn Jaromír hrabě Czernin (1818–1908). Z pražské palácové knihovny Czerninů doputoval, velkou oklikou, do Jindřichova Hradce pouze jediný svazek s typickým heraldickým supralibros. Získal jej Christian hrabě z Thunu a Hohensteinu (1878–1970) a věnoval jej Františce

Obr. 2. Exlibris jindřichohradeckého archivu s erby pánů z Hradce, Slavatů a Czerninů.

rozené princezně z Schönburg-Hartensteinu (1857–1926), manželce Eugena hraběte Czernina (1851–1925).

Několik bohemikálních knih ze 17. a 18. století je označeno razítkem „PH. GRAF KOLOWRAT“, které známe ze zámecké knihovny Radení a patřilo jeho majiteli Filipu Františkovi hraběti Kolowrat-Krakowskému (1756–1836).¹³ Z dalších cizích proveniencí lze upozornit např. na supralibros Johanna Josefa hraběte z Wildensteinu (1697–1739),¹⁴ Jana Kryštofa šlechtice Bořka (1665–1729),¹⁵ slavného bibliofila Ferdinanda Hoffmanna z Grünbüchlu a Střechova (1631–1664),¹⁶ knížat ze Schwarzenbergu nebo Dobrzenských z Dobrzenic, vyskytující se též v zámeckých knihovnách Chotěboř, Plandry nebo Žleby. Z majitelů

⁸ ADB Bd. 32, 1891, s. 504.

⁹ WITTING 1918, s. 607.

¹⁰ GGT Fst 1837, s. 109.

¹¹ MAŠEK 2003.

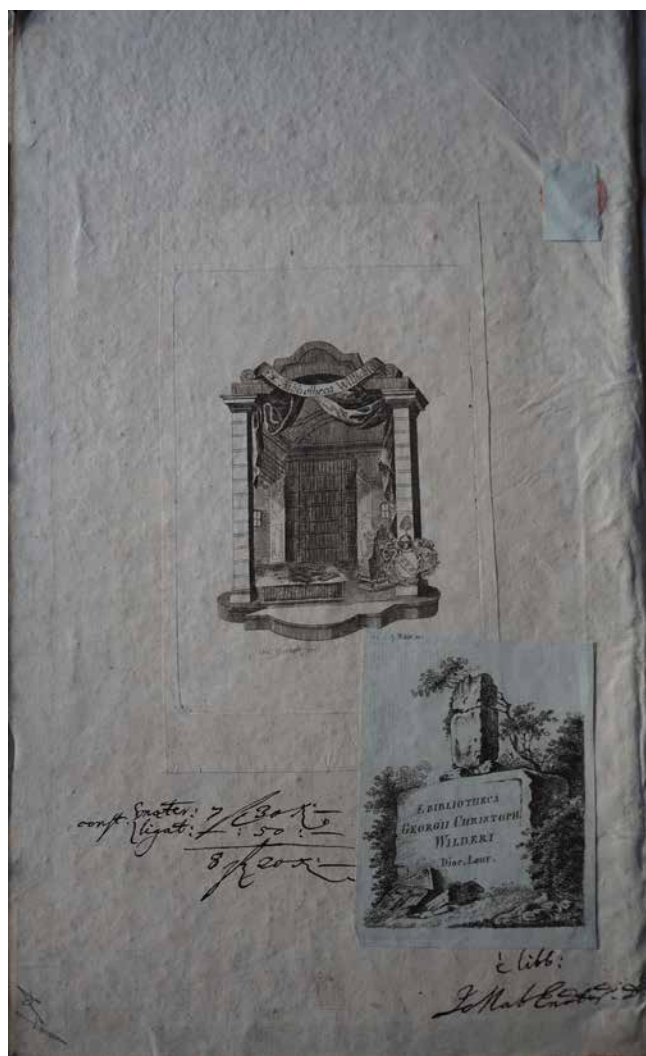
¹² TITTEL 1906, s. 102.

¹³ KNEIDL Díl I. 1962, s. I–IV.

¹⁴ KRICK 1924, s. 458, Tf. 209.

¹⁵ URFUS 1971, s. 71–85; LIFKA 1980, s. 137–138.

¹⁶ LIFKA 1980, s. 74–75, s. 78; WIENDLOVÁ – MAŠEK 1994–1994.

Obr. 3. Exlibris Georga Andrese Willa (1727–1798) a exlibris Georga Christoph Wildera (1797–1855).

exlibris známých i z jiných knihoven, např. z Kopidlna nebo Mnichova Hradiště, lze jmenovat Marii Annu Carolinu falckraběnku Rýnskou (1693–1751),¹⁷ Karla Otu hraběte ze Salm-Neuburgu (1709–1766),¹⁸ se kterým se setkáme např. v zámeckých knihovnách Pernštejn nebo Lomnice, dále exlibris hrabat z Oedtu¹⁹ nebo Theodora šlechtice Karajana (1754–1844),²⁰ které se také nachází v zámeckých knihovnách Šebetov, Líšeň a Brodek u Prostějova. Pravděpodobně v aukcích byly nakoupeny knihy pocházející z děčínské knihovny knížat Thun-Hohensteinů. Z jiných knihoven neznámé jsou exlibris dánského v Anglii nobilitovaného

Obr. 4. Heraldické exlibris Ambrosia hraběte Virmonda.

rodu Hambro nebo Karla Franze Neandera z Petersheidenu († 1693),²¹ archidiákona vatislavského. Osobní vpisky zanechali v knihách např. Erasmus (mladší) svobodný pán ze Starhembergu (1593–1664?)²² a jeho synovec Bartoloměj svobodný pán ze Starhembergu (1625–1676), Jan Křtitel svobodný pán Bartholotti z Partenfeldu (1665–1724),²³ majitel Přestavlk, Josef Benedikt Schönflug z Gamsenbergu († 1742),²⁴ svobodní pani Bretfeldové na Kronenburgu, Josef Johann Feigl z Feiglfeldu, vyšehradský kanovník, Johanna Nepomucena hraběnka ze Schaffgotsche (1819–1862),²⁵ Clement hrabě Deym (1844–1867)²⁶ a jeho otec Bedřich (1801–1853), Eduard z Ferentheilů a Gruppenbergu (1833–1900),²⁷ pruský major a maltézský rytíř nebo Hegenmüller z Dubenweilleru.²⁸ Pozoruhodný je dedikační vpisec „Philippo Miller Author“. Nachází se na díle Athanasia Kirchera (1602–1680)²⁹ *Polygraphia* z roku

¹⁷ MAŠEK 2022, s. 18–19.

¹⁸ MAŠEK 2012, s. 219–226; MAŠEK 2010, Díl II., s. 197–199; LIFKA 1980, s. 120.

¹⁹ MAŠEK 2022, s. 68.

²⁰ WIENER 1937, s. 89–92.

²¹ KNESCHKE Bd. VI. 1865, s. 454–455.

²² WURZBACH, Bd. 37, 1878, s. 170.

²³ MAŠEK 2008, s. 48.

²⁴ MAŠEK 2010, s. 253.

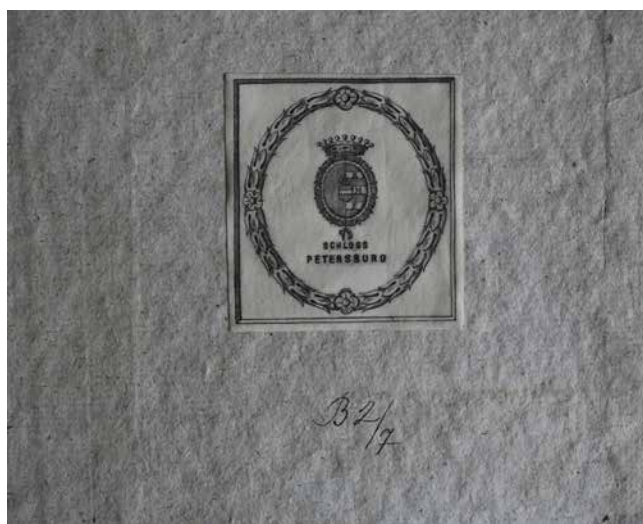
²⁵ GGT Grf 1863, s. 1070.

²⁶ GGT Grf 1863, s. 197–200.

²⁷ GGT BrA 1910, s. 195–202.

²⁸ MAŠEK 2008, s. 338.

²⁹ KILLY-VIERHAUS 1999, s. 548–549.

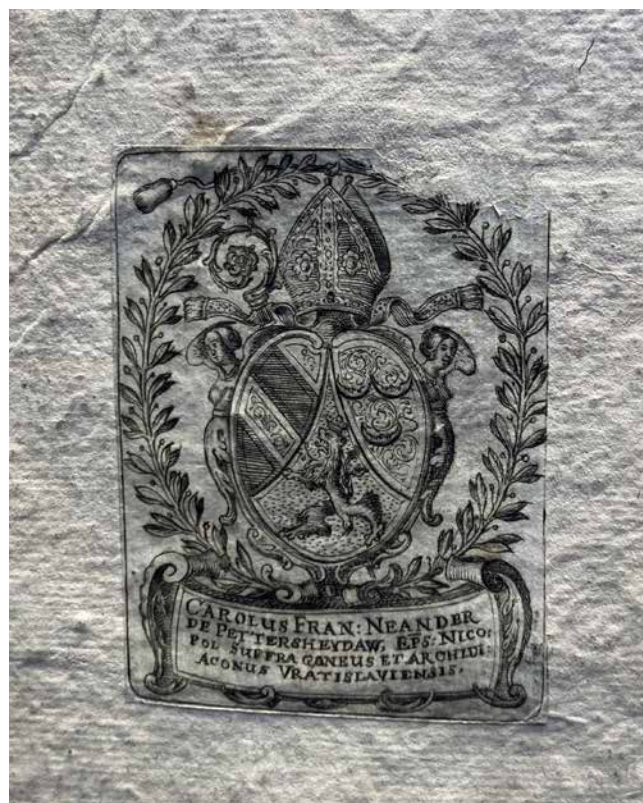

Obr. 5. Heraldické exlibris zámecké knihovny Petrohrad.

Obr. 6. Heraldické supralibros Jana Kryštofa šlechtice Bořka (1665–1729).

1663. Philipp Miller (1613–1676)³⁰ pocházel ze Štýrského Hradce a byl stejně jako A. Kircher členem jezuitského řádu. Zabýval se filozofií, matematikou, působil jako učitel

Obr. 7. Heraldické exlibris Karla Franze Neandera z Petersheidenu († 1693).

a zpovědník císaře Leopolda I. Znamé mnohosvazkové dílo *Theatrum Europaeum* vydávané od 17. století bylo dle iniciálového supralibros „A. B. A. I.“ datovaného lety 1717, 1718 a 1720 součástí knihovny Andrease Branda (činný 1681–1725),³¹ opata hesenského premonstrátského kláštera Ilbenstadt. Po něm následoval opat Jakob Münch (činný 1725–1750),³² který užíval podobného supralibros „I. M. A. I. 1737“. Klášter byl v roce 1803 sekularizován. Mnoho knih pochází z dalších sekularizovaných klášterů, např. augustiniáni z Vídně a Třeboně, benediktini z hornorakouského kláštera Gleink, piaristé z Mnichova a Ostrova, jezuité z Vratislavi, bosí karmelitáni, trinitáři a hyberní z Prahy, minorité z Jindřichova Hradce nebo bosí karmelitáni z Vídně, jejichž kniha se později dostala k jejich bratřím v Pacově. Dalším zdrojem pro doplňování jindřichohradecké sbírky byly knihovny farářů či děkanů, např. Jana Václava Speráta působícího v letech 1682–1688³³ jako děkan v Nepomuku, Antonína Norberta Hrbka,³⁴ faráře v Dražicích u Tábora v letech 1786–1810, dále z far v Malenicích na Strakonicku nebo v Opočně. Knihovna dostávala také dary, např. přímo od jindřichohradeckých archivářů, jako byl František Teplý (1867–1945).³⁵

Knihovna čítající ca 1 200 svazků zůstala i po konfiskaci v roce 1945 součástí jindřichohradeckého archivu. Jak

³⁰ ADELUNG-ROTERMUND Bd. IV., 1813, sl. 1748; WURZBACH Bd. XVIII., 1868, s. 328–239.

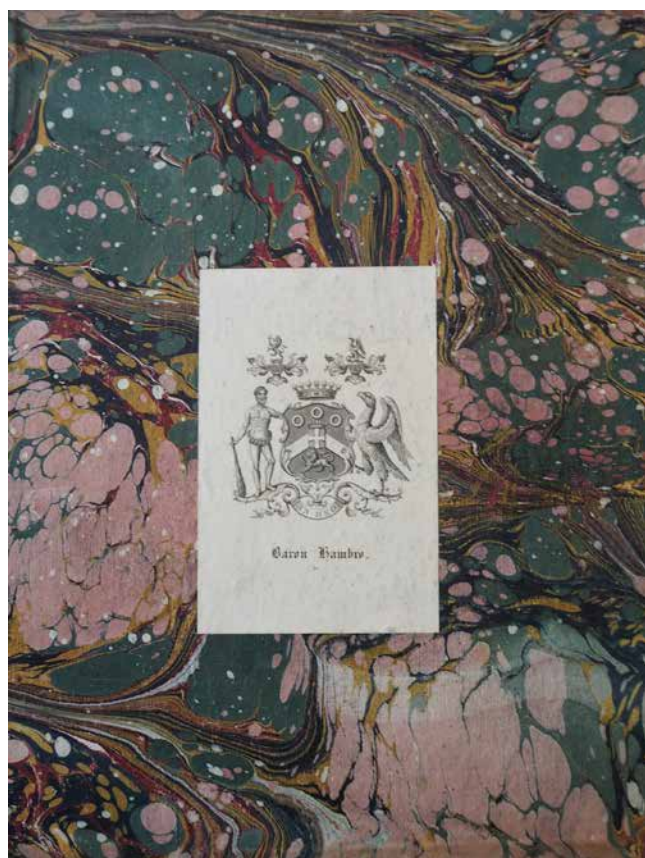
³¹ Dostupné z: https://de.wikipedia.org/wiki/Kloster_Ilbenstadt [cit. 31. 10. 2022].

³² Tamtéž.

³³ VANIŠOVÁ 2016, s. 13.

³⁴ Dostupné z: <https://www.obecdrazice.cz/> [cit. 31. 10. 2022].

³⁵ HOLÁT 2003.

Obr. 8. Heraldické exlibris rodu Hambro.

jíž bylo řečeno, správci knihovny se snažili shromáždit co nejrozsáhlejší soubor bohemikální literatury a do značné míry se jim to podařilo. Nejstarším bohemikem je Petrarcův spis *Knihy dvoje o lékařství* vydaný v Praze roku 1501; zdejší exemplář je dokonce kolorovaný. Bohatě dokumentovány jsou dějiny českých zemí, nalezneme zde kroniku A. Silvia Piccolominiho (později Papeže Pia II.), kroniku V. Hájka z Libočan v české, německé i latinské edici, originál z roku 1541 i reprint z počátku 19. století, díla M. Boregka, J. Dubravia, M. Goldasta, B. Paprockého z Hlahol, četná díla B. Balbína, T. Pešiny, J. F. Hammerschmiedta, F. M. Pelcla, F. J. Pubičky či J. T. A. Peithnera z Lichtenfelsu; z novější doby pak např. topografická díla J. Schallera či G. Wolného. Z děl právnických je zde několik edicí právních spisů P. Krystiána z Koldína, řada artikulí českého sněmu z let 1703–1727 nebo zákoník Marie Terezie *Constitutio criminalis* z roku 1769. Ze známých českých tisků doby renesance nechybí lékařské dílo J. Koppa z Raumenthalu z roku 1536, S. Münsterova *Kosmografie* 1554, *Putování aneb cesta z Království českého do Benátek odtud po moři do Země svaté* K. Haranta z Polžic a Bezdruzic, *Kalendář historický* D. Adama z Veleslavína z roku 1590 nebo P. A. Mattioliho *Herbář aneb Bylinář* z roku 1596 s komplikovanými majitelstvámi osudy, které jsou v knize podrobně popsány. Jedním z majitelů byl právník Vojtěch Frič (1844–1918),³⁶ otec známého cestovatele Alberto Vojtěcha Friče. Ve fondu se uchovala také řada zcela unikátních českých tisků.

Obr. 9. Iniciálové supralibros opata Andrese Branda (činný 1681–1725).

Z deseti tisků obsažených v renesančním konvolutu jich Knihopis eviduje nejméně šest jako unikátních. Jde o *Okolek světa, kterýž v sobě šest věcí zavírá* (Staré Město pražské, Jan Kantor Had, 1554–1572), *Křesťanská a mravní správa svatého biskupa Nyla* (Staré Město pražské, Šebestián Oks z Kolovsi, 1568), *Jisté proroctví o skutcích hrozných, kteráž puojdou na všechno křesťanstvo v Evropě* (Staré Město pražské, Šebestián Oks, 1572), *Noviny o země třesení a zkáze města Kataro* (Staré Město pražské, Šebestián Oks, 1564) a *Proroctví velmi hrozná od Svatého Methudya Mučedníka Božího* (Praha, Jan Jičínský starší, 1566). Na hranici unikátnosti je také *Portugálská bitva* (Praha, Jiří Jakubův Dačický, 1578), protože existence druhého evidovaného exempláře je nejistá. Knihopisem neevidované vydání je *Nebeský dvůr* od J. L. Ungelehrta vytištěný J. E. Diesbachem ve druhé polovině 18. století, a i *Nově vyhotovený Syllabikář* vytištěný v Jindřichově Hradci u Ignáce Vojtěcha Hilgartnera, pravděpodobně koncem 18. století. Další unikáty se pravděpodobně skrývají v souboru kramářských tisků přelomu

³⁶ OSNND Díl 2, sv. 1. 1998, s. 747.

Obr. 10. Heraldické exlibris Johanna Wilhelma hraběte z Wurmbrandt a Stuppachu (1670–1750).

Obr. 10. Supralibros Prospera knížete ze Sinzendorfu (1751–1822).

18. a 19. století. Některé tisky byly zakoupeny především proto, že obsahují dedikace příslušníkům rodu Czerninů, např. *Velké Vážnosti Perla V Malé Škořepině* vydaná v Praze 1724 byla dedikována Františku Josefovi hraběti Czerninovi (1696–1733), stejně jako *Pět Davidových Kamenů Goliáše porážející* autora Maximiliana Antonia a Jesu. Náboženská barokní úvaha přeložená z francouzštiny do němčiny Marií Eleonorou hraběnkou ze Sporcku (1687–1717) byla dedikována Marii Josefě hraběnce Czerninové (1667–1708). V díle G. P. Corcirese: *Papiri Greco-Egizj* vydaném ve Vídni 1826 je dedikace Janu Rudolfovi hraběti Czerninovi (1757–1845). F. Nauseova *Kázání Křesťanská* z roku 1578 obsahují dedikaci Jáchymovi (1526–1565) a Adamovi (1549–1596) pánům z Hradce. Zájem o získávání jazykově českých knih pokračoval i v 19. století; z této doby pocházejí většinou drobné tisky a modlitební knížky. Fond obsahuje také tři prvotisky, např. V. Ferrerius: *Sermones de tempore et de sanctis*, Argentine,

1488–1489 nebo Conradus de Halberstadt: *Concordantiae bibliorum*, Reutlingen ca 1481.

Několik desítek nebohemikálních tisků bylo vydáno v průběhu 16. století, ze známých titulů lze upozornit např. na G. Ruexnerův *Thurnierbuch* (Frankfurt 1566), K. Gesnerův *Thierbuch* (Basel 1563), J. Stumpfův popis Kostnického koncilu (Basel 1541) nebo Hyginovo *De mundi et sphere* (Venezia 1512). Ze 17. století pocházejí již zmíněné historické topografie některých zemí, často bohatě ilustrované, několik atlasů a misálů a četná díla právnícká. Pozornost byla věnována zahradnictví, literaturu tohoto oboru nalezneme v němčině i ve francouzštině, stejně jako díla věnovaná botanice. Z literatury typické pro zámecké knihovny lze zmínit genealogii, francouzské románové edice konce 18. století, soubor periodicky vycházejícího *Le nouveau Mercure* z počátku 18. století nebo skupinu desítek německých teatralií vydávaných ve Vídni na přelomu 18. a 19. století.

Literatura:

ADELUNG – ROTERMUND: ADELUNG, Johann Christoph – ROTERMUND, Heinrich Wilhelm. *Fortsetzung und Ergänzungen zu Christian Gottlieb Jöchers allgemeinem Gelehrten-Lexiko*. Leipzig, Bremen 1784-1819.

ADB: *Allgemeine Deutsche Biographie*. Leipzig: Verlag von Duncker & Humblot, 1875–1905.

GGT Fst 1837: *Gothaisches genealogisches Taschenbuch auf das Jahr 1837*. Gotha: Justus Perthes, 1837.

GGT BrA 1910: *Gothaisches Genealogisches Taschenbuch der Briefadeligen Häuser*. Gotha: Justus Perthes, 1910.

GGT Grf 1863: *Gothaisches genealogisches Taschenbuch der gräflichen Häuser auf das Jahr 1863*. Gotha: Justus Perthes, 1863.

HOLÁT 2003: HOLÁT, Pavel. *František Teplý. Archivář a kněz*. České Budějovice: nákladem vlastním, 2003.

KILLY – VIERHAUS 1999: KILLY, Walther – VIERHAUS, Rudolf. *Deutsche Biographische Enzyklopädie*. München: K. G. Saur, 1999.

KNEIDL: KNEIDL, Pravoslav. *Teatralia zámecké knihovny z Radenína*. Praha: Národní muzeum, 1962–1969.

KNESCHKE: KNESCHKE, Ernst Heinrich. *Neues allgemeines Deutsches Adels-Lexikon*. Leipzig: Friedrich Voigt, 1859–1870.

KRICK 1924: KRICK, Ludwig Heinrich. *Stammtafeln adeliger Familien denen geistliche Würdenträger des Bistums Passau entsprossen sind*. Passau: Missionskloster O. S. B. Schweikelberg, 1924.

LIFKA 1980: LIFKA, Bohumír. *Exlibris a supralibros v českých korunních zemích v letech 1000 až 1900*. Praha: Spolek sběratelů a přátel exlibris, 1980.

MAŠEK 2003: MAŠEK, Petr. *Knihovny hrabat Czerninů z Chudenic*. In: *Opera romanica 4*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2003.

MAŠEK 2008: MAŠEK, Petr. *Šlechtické rody v Čechách, na Moravě a ve Slezsku od Bílé hory do současnosti. Díl I*. Praha: Argo, 2008.

MAŠEK 2010: MAŠEK, Petr. *Šlechtické rody v Čechách, na Moravě a ve Slezsku od Bílé hory do současnosti. Díl II*. Praha: Argo, 2010.

MAŠEK 2012: MAŠEK, Petr. Zámecká knihovna Lomnice. In: ADAMAITIS, Zuzana – PALIČKOVÁ, Tereza (edd.). *Manu propria... sborník příspěvků k životnímu jubileu PhDr. Aleny Richterové, CSc.* Praha: Národní knihovna, 2012.

MAŠEK 2022: MAŠEK, Petr. *Krása šlechtických exlibris a suprallibros.* České Budějovice: NPÚ, 2022.

OSNND: *Ottův slovník naučný nové doby.* Praha: Argo, Paseka, 1998–2003.

PALIČKOVÁ – ADAMAITIS 2019: PALIČKOVÁ, Tereza – ADAMAITIS, Zuzana. *Czerninská rodová knihovna: tisky 16. století czerninské provenience ve fondu pražské lobkowiczské knihovny v Národní knihovně České republiky.* Praha: Národní knihovna České republiky, 2019.

STAMMBUCH: *Stammbuch der blühenden und abgestorbenen Adels in Deutschland.* Regensburg: Georg Joseph Manz, 1860–1866.

TITTEL 1906: TITTEL, Ignaz. *Schematismus und Statistik des Gressgrundbesitzes und grösserer Rustikalgüter im Königreiche Böhmen.* Prag: Josef Springer, 1906, s. 102.

URFUS 1971: URFUS, Valentin. Český merkantilista Jan Kryštof Bořek a jeho sbírka. Na okraj muzejního rukopisu sign. VI C 17. *Časopis Národního muzea. Historické muzeum* 140, 1971, č. 1, s. 71–85;

VANIŠOVÁ 2016: VANIŠOVÁ, Hana. *Velkostatek Holkovice (1454) 1734–1850 (1882) Inventář EL NAD č.: 20190 AP č.: 721.* Plzeň: Státní oblastní archiv v Plzni, 2016, s. 13.

WIENDLOVÁ-MAŠEK 1994–1995: WIENDLOVÁ, Zdena – MAŠEK, Petr. *Soupis knih z knihovny Ferdinanda*

Hoffmana z Grünpichlu ve fondu zámecké knihovny Mikulov. *Sborník Národního muzea v Praze, řada C – Literární historie* 39–40, 1994–1995 [vyd. 1997], č. 1–4, s. 78–110.

WIENER 1937: *Wiener genealogisches Taschenbuch. Bd. VIII.* Wien: Hans von Stratowa, 1937, s. 89–92.

WITTING 1918: WITTING, Johann Baptist. *Der Niederösterreichische Landständige Adel.* Teil II. Nürnberg: Bauer u. Raspe, 1918, s. 607.

WURZBACH: WURZBACH, Constantin von. *Biographisches Lexikon des Kaiserthums Oesterreich.* Wien: Kaiserlich-königliche Hof- und Staatsdruckerei, 1856–1891.

Elektronické zdroje:

Knihopis českých a slovenských tisků [online]. Národní knihovna České republiky. [Cit. 31. 10. 2022]. Dostupné z: <http://www.knihopis.cz>

Wikipedia – Die Freie Enzyklopädie [online]. Heslo Kloster Ilbenstadt. [Cit. 31. 10. 2022]. Dostupné z: https://de.wikipedia.org/wiki/Kloster_Ilbenstadt

Obec Dražice [online]. O obci – historie. [Cit. 31. 10. 2022]. Dostupné z: <https://www.obecdrazice.cz/>

Petr Mašek

Knihovna Národního muzea
oddělení zámeckých knihoven

Václavské náměstí 68

110 00 Praha